

andi ansa eftir, at landið altíð var væl útgjort við vörum. Skuldi tað henda, at teir privatu ikki kundu fáa nógmikið av vörum, høvdu teir uppskot um at heimila eina lögtingsnevnd at innflyta neyðsynjarvörur og møguliga útvega loyvi til at taka einarett til at flyta vissar vörur inn. Hann læs minnilutans uppskot upp.

P. M. Dam:

Vit liva í einari hættisligari tíð, kanska myrkari og hættisligari, enn vit nakra tíð hava upplivað áður her á landi. Vit standa sum í einum greyttjúkku mjørkaflóka. Eingin er førur at siga, hvørja lagnu vit koma at freista. Eingin kennur við vissu, um ikki morgindagurin kvettur øll okkara vanligu samvinnubond snður eftir. Eingin veit, hvussu verðaldarbardagurin kemur at hátta sær, hvussu ræðuligt stríðið verður á sjónum og í luftini: Tað kemst okkum tí logið, at tað í dag finnst menn, sum tora at útseta spurningin, um tingið eigur at taka sær um reiggj og átaka sær ábyrgdina fyrri vöruforsluni. Ongatíð hefur orðið «betur fyrirarin enn eftirsurart» hóskað betur enn rætt nú, tá ið talan er um, annaðhvørt tingið skal taka ábyrgdina fyrri forsluni til landið, ella vit skulu lata hitt privátá sum bigartil vera eina um at flyta okkum neyðsynjarvörur til landið. Ti hvør komandi morgindagur kann rópa móti okkum: ov seint, tá ið vit skulu gera tað, ið kundi verið gjørt dagin fyrri.

Vit javnadamenn tóku stóðu longu fyrsta dagin, vit vóru til samráðingar — eftir okkum hefur so stótt eingin neyðst at biða henda mánaðin, vit hava verið saman. Okkara stóða var greið. Vit vildu og kravdu, at landið, lögtingið, skuldi taka alla vøruinnflytan í sína hond. Vit hava, síðan vit lögdu upp í føroyskan politikk barst fyrri centralisering av øllum innkeypi. Vit hava viljað haft, at tingið skal skipa fyrri einum lands-handli við einaretti. Vit hava viljað haft hesa skipan fyrri at spara landinum tann stóra pening, tey hundræð túsundini, ið nú verða givin út fyrri vörurnar. Hetta ræður í fríðartíðum. Men hetta ræður í hvíldum. Hvør dagur, ið vit eru ov seinir at handla kostar pengar. Vit hava verið ov seinir — tað harmar meg inn at sáluni — og henda drálan og skjótan ábyrgdina frá sær hefur kostað landinum milliónur. Hvør skal betala henda skaða? Fiskimaðurin, vinnulivið! Harmiligt! Okkara vinnulív, okkara fiskimannastallar verður nú at blóða í hundræðtúsundum, ja kanska yvir millión í meirútreiðslum fyrri útgerðina í komandi ári. Vit bóðu t. d. salt- og oljuseljararnar liggja við lóðunum fullum, so vit ikki stóðu á berum men fyrririkaðir til komandi ársveir. Hvat hendir? Lítið og einki salt og bert eitt sløð av olju finst í landinum, tá ið kríggjð brast á. Nú megu vit

— av tí at stórinnsflytararnir sviku teirra lyftu um at liggja við fullum goymslunum — rinda ein ovurpris uppá nógv, nógv hundræð túsund, ja yvir millión fyrri bara salt og olju og aðrar útgerðarvörur.

Vit hava principielt kravt lands-handil. Men vit hava verið einamallir um tað í nevndini. Sum parlamentarikarar og demokratar hava vit vilja forhandla um eitt uppskot, sum allir partar, ið hvussu er ein meirluti kundi fylkt um. Og vit hava tí gingið saman við sambandsmonnum og vinnuflokksmonnum um at seta ein lands-handil í fríum konkurranca við øðrum, men tó soleiðis, at tingið skal, tá tørur er á tí, taka einahandil við ymsum vörum. Hetta halda vit víðurskiftini longu hava ført við sær, og vilja í enn og storri muni gera neyðugt. Eg eri harmur yvir, at Mitens og M. A. Jacobsen ikki kunnu ganga við meirlutanum men skjóta til, at teir privatu grossistarnir framvegis skulu hava vøruuttutningin í hondum. Hetta gera teir, hóast teir í teirra egna uppskoti siga, at teir halda tað vera rætt at seta lands-handil, um teir privatu ikki kunna greiða tað. Eg kann ikki gera við tað, men eg kann ikki annað enn halda, at Mitens og M. A. Jacobsen taka hesa stóðu, tí teir til tað efsta vilja royna at verja ta liberalistiska og individualistiska privatkapitalistiska handils-lagið. (Mitens: hvat er forðilurin við at taka lands-handil?). Tá ið teir sjálvir siga, at tá ið knipur at, tá er tað best at ganga ta av meirlutanum ávístu leið, má tað vera best eisini nú við tað sama at taka lands-handil. Tað má vera beint longu nú at taka lands-handil fyrri til eina og hvørja tíð at standa best fyrri-reiðar at taka tær ringu tíðirnar. Teir, ið ikki vilja hetta, kunna, um teir vinna, koma at verða Føroyum dýrir kleppar. Vit hava sum sagt tapt nógv nógv av himpri og aftran fyrri at verja teir einstaku, ið nokk skulu klára seg álikavæl — vit skuldu helst ikki tapt nógv hundræðtúsundini aftran.

(Framhald.)

Kriggs-umstøðurnar.

Rusland-Letland-Lithauia.

Aftaná at hava gjørt militær- og handilssáttmála við Estland, hefur hitt velduga russiska ríkið uppá 170 milliónur vent sær móti hinum baltisku statunum Letland og Lithauia. Orindini til hesar statarnar eru tey somu sum til Estland. Tað er at fáa eitt militær- og handils-veldi í hesum londum. Tey eru sum smáir spurvar í hondunum á teirri russisku kempuni uppá 170 — eitt hundræð og sjeyti — milliónir, meir enn tvífalt so stórt sum Týskland, fyra ferðir so stórt sum Frakland ella Italia, hálvafjórðu ferð so stórt sum England í Europa.

AKTIESELSKABET FØROYA BANKI

Hovedkontor: THORSHAVN

Stiftet 1906.

Afdeling: TRANGISVAAG

AKTIEKAPITAL OG RESERVER KR. 900.000.

Bankforretninger af enhver Art udføres.

Kontortid 11—3. Lørdag 11—2.

Húsaskattur.

Sambært § 16 í samtyktini fyrri Tórshavnar kommunu-stýri verða øll tey, sum hava avhent hús sini, tikið tey niður ella annað tilfikt, og sum tí halda seg vera sloppin undan at lata húsaskatt í framtíðini, biðin um at boða nevndini frá tí áðrenn tann 1. november.

Tórshavnar Líkningarnevnd, tann 1. oktober 1939.

Føroya Fiskimannafelag byrjar vanligan ársfund á skrivstovu felagsins 18. oktober í ár.

Formaðurin.

FØROYA VANLUKKUTRYGGING

Skal nakar vanlukkutryggja seg sjálfan ella onnur, boða frá vanlukkutillburði ella fáa skil uppá annað vanlukkutrygging viðvikandi og situr ov óhøgliga fyrri til at kunna venda sær beinleiðis til tryggingina, vil hann hjá einumhvørjum av umboðsmönnum fáa lagt sær lag á og eisini fáa gildið limagjald sít.

Umboðsmenn eru:

B. Mortensen, sóknarfáti, suðuri í Vági.
K. Djurhuus, sýslumaður, á Tvøroyri.
H. Edw. Hjallt, brævasavnari, á Sandi.
Chr. Larsen, sýslumaður, í Sørvági.
H. Nolsø, kassameistari, í Vestmanna.
S. P. úr Konoy, lætari, við Gotugövu, og
A. Ellingsgaard, brævasavnari, á Eiði.
Haakon Hansen, sýslumaður, Klaksvík.

Ótryggaður maður gloymir skyldu sína móti sær sjálvum, konu og börnum ella øðrum, hann hefur ábyrgdina av, og er harfyri ikki fullgøður samfelagslimur. Hugsið tí um trygging, áðrenn ov seint er!

Spegl, gardinstengur, rammur, rammulistar.

- Bilætir setast í rammu. -

TEL 309.

A. EIRIKSTOFT

TEL 309.

England

sigur seg at hava vunnið yvir kavbátavandanum. Í teirri fyrstu vikuni av krígunum vóru sakt skip uppá tilsamans 65.000 tons, næstu viku 41.000, triðju 21.000, fjórðu 9.000 og fimti 2.800 tons.

Norðlendsku handilsflotarnir

hava afturfimti mist í vaksandi stigum. Hópur av skipum eru kaprað til Týsklands, onnur eru sakt. Á einum donskum skipi doyðu 11 menn av 17. Annars hefur tað vanliga eydnast mann-ingini at sloppið í bátnar og komið sær til lands. Øll tey norðlendsku londini hava mótmælt kríggssokkingini og kaprings — særliga tí, at skip, ið sigla millum neutral lond skulu vera tikið.

Sigursskrúðgonga.

Hitler hefur haft sigursskrúðgongu inn í polska hovudsstaðin. Allar tær týsku kirkjuklukkurnar skuldu ringja av gleði yvir Pólsins týning av verðini.

Týskararnir og Russararnir

eru nú við at skipa fyrri tí fyrsta stóra handlinum, sum sáttmáli var gjordur um. Týskir handils-magnatar og ekspertar hava verið í Moskva í hesum orindum.

Italia.

ið Týskland bað um at vera semingsmaður millum seg og vestmaktirnar, sigist nú at hava borið seg undan hesum starvi. Hetta leggja summir út fyrri, at vält er komið í reiðrið millum Hitler og Mussolini.

Hværki sambandsstatirnar

ella Mexiko vilja góðkenna Ruslands og Týsklands sundurlutan av Pólin. Í Fraklandi er sett ein særlig polsk ríkisstjórn við nýggjum presidenti. Sambandsstatirnar og Mexiko siga, at tey góðkenna hesa stjórn sum Pólsins sonnu stjórn.

Hull,

sambandsstatanna uttanríkisráð-harrin, sigur, at Frakland og England vilja vinna kríggjð, bert Frakland ikki offrar ov nógv av sínum kreftum í álopum.

Lord Halifax, Chamberlain

og flestir týðandi menn í Eng-landi hava avvíst øll Hitlers fríðartilboð. Teir siga tey bert vera ætlað sum vápnahvild til eitt ræðuligari stríð seinri. Lloyd Georg gamli mælti til at um-

Lord Halifax.

huga Hitler tilboð, men at kalla øll tann enska pressan hefur viljað skrælt hann úr kleðunum fyrri talu sína.

Eisini Frakland sigur, at tað ikki er talan um nakran frið við Hitler. Málið er stútan av Hitlerismuni, siga Fraklendingar.

Franco generalur

hefur ávarað Hitler ímóti at hava nakað við Ruslands kommunistar at gera. Summir leggja tað í Francos talu, at hann friggjar til Englands stórkapital til uppafurbyggjan av Spania, ið hann hefur knasað við borgarkrígunum.

Kinesararnir

siga seg at vera við at vinna ein stórsigur í einum slag, ið nú fer fram. Japararnir hopa undan.

Japararnir siga seg at hava vunnið stórsigur yvir Kina-monnum. Heilar herdeildir skulu vera týndar.

Týskararnir

siga, at tann seinasta leivdin av tí polska herinum — 8000 menn — hefur lagt vápnini frá sær.

Hitler helt roðu í gjár.

Hann víssaði verðina um, at Rusland og Týskland hovdu tryggjað fríðarlígan og góðan útvíking í eystri. Hann segði seg ikki at vilja kríggj við Eng-land og Frakland. Í polsk-týska krígunum vóru bert 10.000 Týsk-